



JAARVERSLAG

2021

MobiliteitsErfgoed
Tram en Autobus vzw

INHOUDSTAFEL

- 03 'Bijzonder trots op de grote blikvangers'
Voorwoord door Bernard Vancraeynest
- 04 2021 in vogelvlucht
Het belangrijkste nieuws van 2021
- 09 Achter de schermen
Overzicht van de interne werkzaamheden
- 13 Erfgoedwerking in coronatijden
Ondersteuning en restauraties van de lidverenigingen
- 17 Een belangrijk jaar
Vooruitblik op 2022
- 18 Overzicht bestuur- AV - personeel -
vrijwilligers

META vzw is de koepel van Vlaamse verenigingen die actief zijn in de erfgoedzorg rond oude trams en bussen. META vzw wordt ondersteund vanuit De Lijn en verenigt: vzw Buurtspoorwegmuseum, Depot 145 vzw, ETG vzw, NostalBus, vzw Poldertram, TTO-Noordzee vzw en VlaTAM - Vlaams Tram- en Autobusmuseum.

Disclaimer: Op zo goed als alle in dit jaarverslag opgenomen foto's berust copyright. META vzw heeft al het mogelijke in het werk gesteld om enkel foto's op te nemen waarvoor ze de expliciete toestemming van de fotograaf heeft verkregen.

'BIJZONDER TROTS OP DE GROTE BLIKVANGERS'

Bernard Vancraeynest, voorzitter META vzw

Beste lezer,

2021 was het tweede opeenvolgende jaar waarin onze bewegingsvrijheid sterk beknot werd. Toch heeft dit niet belet dat tientallen gemotiveerde én deskundige vrijwilligers, onze META-projectmedewerkers, bestuursleden, ... hard gewerkt hebben aan de verdere uitbouw van het rijke mobiele erfgoed in Vlaanderen. Niet in het minst ook dank aan De Lijn en haar medewerkers die ons steun én ruimte gaven om het erfgoed nog meer op de kaart te zetten.

In dit jaarverslag 2021 zetten we de belangrijkste initiatieven en gebeurtenissen op een rij. Daarnaast - veel minder zichtbaar maar daarom niet minder belangrijk - werden nog heel wat andere taken opgenomen die bijdroegen tot een verdere professionalisering en een efficiëntere werking.

Ik ben bijzonder trots op de drie grote blikvangers uit 2021: de viering van 50 jaar Gentse PCC, de driedaagse NostalBusRally van Oudenaarde over Ieper naar Brugge en de *Vive le vélo*-uitzending vanuit het Vlaams Tram- en Autobusmuseum. Zij brachten het erfgoed prominent in de media en waren een mooie boost voor de publiekswerking.

Het restaureren en rijvaardig houden van mobiel erfgoed is van oudsher het meest zichtbare element van onze werking. In de komende jaren willen we daarnaast meer aandacht schenken aan klein erfgoed, het digitaliseren van archieven, beelden en documenten, het onroerend erfgoed maar zeker ook aan het vakmanschap en de verhalen die schuilen achter de medewerkers - van technicus en chauffeur tot directeur. Maar bijvoorbeeld ook hoe reizigers, niet-reizigers én de man/vrouw op de straat het openbaar vervoer hebben beleefd.

U zal het ondertussen begrepen hebben: er ligt nog heel wat werk op de plank en de nieuwe ideeën borrelen sneller op dan dat we handen en tijd hebben om ze in de praktijk te brengen.

Ik wens u een boeiende lectuur!

Namens de raad van bestuur,
Bernard Vancraeynest, voorzitter

HET JAAR IN VOGELVLUCHT

De belangrijkste nieuwsfeiten van 2021 op een rij

Januari: nieuw beleidsplan

Op de raad van bestuur van 22 januari 2021 wordt het beleidsplan voor de periode 2021-2025 definitief goedgekeurd. Spierpunten uit het beleidsplan zijn een verbeterde samenwerking met De Lijn en de lidorganisaties, de bouw van een kennisdatabank, het optimaliseren van de collectie- en investeringsplannen, een professioneel beheer van de museumbewaarplaats, de publieke ontsluiting van interessante archieven, een stevigere verankering in de cultureel erfgoedwereld en een hedendaagse publiekswerking.

MobiliteitsErfgoed
Tram en Autobus vzw | Beleidsplan 2021-2025

Beleidsplan 2021-2025

Beleidsplan 2021-2025

meta@delijn.be
18.01.2021 1 / 6



Februari: boek NostalBus

Lidvereniging NostalBus vierde in 2020 haar tiende verjaardag; Begin 2021 volgt het jubileumboek *NostalBus: tien jaar passie voor autobussen en hun liefhebbers*. Auteur van dienst is bezieler Sven De Boeck. Het is een toegankelijk, rijkelijk van foto's voorzien boek, een must voor iedereen met interesse voor het Vlaamse buserfgoed. De uitgave komt tot stand met steun van META vzw.

Maart: asbestproject ETWIE

META vzw besluit deel te nemen aan een grootschalig onderzoek van ETWIE naar asbest in erfgoedcollecties. Asbestexpert Peter Loockx bezoekt in de loop van het jaar meerdere van onze erfgoedsites en neemt ter plekke verschillende stalen af. Projectmedewerkster Veerle De Crom brengt onze technische vrijwilligers de basis bij van 'omgaan met asbest'.
Foto: Peter Loockx en Veerle De Crom bezoeken de werkplaats van TTO-Noordzee in Knokke.



April: Willem vervoegt META

Met Willem Maes krijgt META vzw een tweede projectmedewerker. Waar Veerle zich voornamelijk richt op de verdere uitwerking van de samenwerkingsovereenkomsten, het collectieplan, de plannen in Weelde en de algemene veiligheid, gaat Willem zich onder meer bezighouden met de communicatie, publiekswerking, investeringsprocedures en de digitale strategie van META vzw.

Mei: een nieuwe communicatiewind

Eind april opent META vzw opnieuw een eigen Facebookpagina waar ze alle actualiteit wil verzamelen rond het tram- en buserfgoed in Vlaanderen en de verenigingen die zich inzetten voor het behoud ervan. De maand erop, in mei 2021, wordt de hernieuwde, interactieve nieuwsbrief uitgestuurd naar eenieder die zich daarvoor ingeschreven heeft. Eind december klokt de Facebookpagina al af op meer dan 300 vind-ik-leuks.

[Bekijk deze nieuwsbrief in je browser](#)

**MobiliteitsErfgoed
Tram en Autobus vzw**

META VZW NIEUWSBRIEF 26
MEI 2021

facebook

**Mobiliteits
Erfgoed
Tram en
Autobus**

Facebookpagina online
Veelen onder jullie hebben het al gemerkt: META vzw heeft sinds eind april haar eigen [Facebookpagina](#). Bedoeling is dat de Facebookpagina, samen met deze vernieuwde nieuwsbrief, de verzamelplaats wordt voor al het nieuws rond het tram- en buserfgoed in Vlaanderen, met ruime aandacht voor de activiteiten en projecten van onze lidverenigingen. Onze lidverenigingen zijn natuurlijk al langer op Facebook actief. Een link naar de Facebookpagina's van alle lidverenigingen vind je in ons [openingsbericht](#).

Boek NostalBus
Onze lidvereniging NostalBus mocht onlangs tien kaarsjes uitblazen en de NostalBussers hebben die verjaardag niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Zo waren ze op donderdag 8 mei te gast in het Eén-programma Iedereen Berend. In maart brachten ze ook al een boek uit: *NostalBus, 10 jaar passie voor autobussen en hun liefhebbers*, geschreven door bezieler Siven De Boeck. Het is een toegankelijk, rijklijk van foto's voorzien boek, een must voor iedereen met interesse voor het Vlaamse buserfgoed. Je kan het bestellen op de [website van NostalBus](#).

Mei: 30 jaar De Lijn

Omwille van de coronamaatregelen kan De Lijn geen grootse dertigste verjaardag vieren. Vanuit de dienst communicatie van De Lijn ontstaat het initiatief voor een online artikelenreeks over de geschiedenis van De Lijn. De stukjes verschijnen zowel op het intranet als op de sociale media van de Vlaamse Vervoermaatschappij. Als erfgoedpartner wordt META vzw al snel bij het project betrokken. Zowel Bernard als Willem dragen als auteur bij aan de reeks, onder meer met stukjes over de huisstijl van De Lijn, vervoerbewijzen vroeger en nu en de vele levens van een lijnbus.



Juli: 50 jaar PCC

Op zaterdag 10 juli worden in Gent de iconische PCC-trams in de kijker gezet. Dat gebeurt ter ere van hun vijftigste verjaardag. 's Voormiddags rijden vier historische PCC's in colonne door het stadscentrum, 's namiddags krijgen bezoekers de kans te pendelen tussen het Sint-Pietersstation en de stelplaats in Gentbrugge. Het evenement van ETG vzw is ondanks de tegenvallende weersomstandigheden meer dan geslaagd en lokt honderden tramliefebbers naar Gent.

Augustus: overlijden Pascal

Mathieu

Op 10 augustus 2021 overlijdt Pascal Mathieu geheel onverwacht op 58-jarige leeftijd. Tot kort daarvoor was Pascal coördinator van het Buurtspoorwegmuseum in Schepdaal. Pascal zetelde ook jarenlang in het bestuur van META vzw. Iedereen binnen META kende Pascal als een enorm gedreven man met een groot hart voor ons tramerfgoed.



Augustus: NostalBusRally

Met een jaar vertraging vindt tussen 20 en 22 augustus de NostalBusRally plaats. Gaststeden zijn Oudenaarde, Ieper en Brugge. Het brede publiek vindt in groten getale zijn weg naar de oldtimerrally voor bussen. De meeste bezoekers geven hun ogen de kost tijdens de statische opstelling van de voertuigen, maar er zijn ook enkele bussen die uitrijden voor een erfgoedrit. De lokale televisiekanalen en zelfs het VRT-journaal brengen gretig verslag uit.



September: bezoek Ann Schoubs

Op vrijdag 10 september komt Ann Schoubs, directeur-generaal van De Lijn, langs op de tramsite van Schepdaal. Na een vakkundige rondleiding van onze huishistoricus Pierre De Meyer, is er tijd voor koffie en taart. Tijdens het informele overlegmoment spreken de projectmedewerkers en de dagelijkse bestuurders van META met de directeur-generaal over het reilen en zeilen binnen META vzw en de samenwerking met De Lijn. Het bezoek van Ann Schoubs is slechts één van de vele initiatieven die META vzw in 2021 neemt om haar erfgoedwerking sterker in te bedden in de professionele structuur van De Lijn.

September: Vive le vélo in het VlaTAM

Op donderdag 23 september schittert ons Vlaamse tram- en buserfgoed in *primetime* op televisie, wanneer Karl Vannieuwkerke de *Vive le vélo*-tafel neerplant in het Vlaams Tram- en Autobusmuseum - VlaTAM. De beschermde tramloods en de indrukwekkende verzameling historische rijtuigen komen prachtig in beeld en zorgen voor een ge-wel-dig decor. Tussendoor wordt er blijkbaar ook nog over het aanstaande WK wielrennen in Leuven gebabbeld.



Oktober: META krijgt concurrentie van Meta

Op 28 oktober raakt bekend dat het bedrijf Facebook zijn naam verandert in... Meta. De naamsverandering was niet met ons doorgesproken. Als voorzitter mag Bernard op Radio 1 de vredespijp gaan roken. Voorlopig overweegt META vzw zelf geen naamswijziging.



November: VIP-bus naar META

In het najaar voegt META vzw VIP-bus 7920 aan haar vloot toe. Deze bus werd in 1993, naar aanleiding van Antwerpen Culturele Hoofdstad van Europa, door De Lijn in dienst genomen om hoge gasten te vervoeren. Bijzonder aan de VIP-bus is dat hij er aan de buitenkant uitziet als een standaard lijnbus (meer specifiek een Van Hool A600), maar binnenin is voorzien van een luxueus interieur. Bedoeling van META is de VIP-bus de komende jaren in te zetten bij publieksgelegenheden.

December: Kerstram light

In december gooit corona, zoals te vaak de voorbije jaren, roet in het eten van onze erfgoedverenigingen. Geen Kerstram dus voor TTO-Noordzee of VlaTAM, wel een Kerstram light bij ETG vzw. De sfeervol verlichte PCC neemt dan wel geen reizigers mee, hij zorgt wel voor extra sfeer in de Arteveldestad, iets wat ook bij de journalisten van het VRT-journaal niet onopgemerkt voorbijgaat.



ACHTER DE SCHERMEN

2021 was omwille van de coronamaatregelen opnieuw geen eenvoudig jaar, maar achter de schermen werd er door de projectmedewerkers, de voorzitter en het bestuur wel hard gewerkt om de werking van META vzw te professionaliseren. Een overzicht.

Samenwerking met De Lijn

- Projectmedewerkster Veerle was veelvuldig in contact met De Lijn in verband met de hernieuwing van de **samenwerkingsovereenkomst** tussen META vzw en De Lijn. Wanneer de overeenkomst gefinaliseerd kan worden, is evenwel nog niet duidelijk.
- Een grote doorbraak was er wel op het vlak van de **gebruiksovereenkomst gebouwen en terreinen**. Bedoeling is nu dat elke site in beheer van META vzw of in gebruik door één van haar leden ook een individuele overeenkomst krijgt. Die zal als addendum aan de kaderovereenkomst worden toegevoegd.
- Met de **preventie**-adviseurs van De Lijn was er regelmatig overleg. Veerle liet de adviezen van de preventie-experts van De Lijn zo veel mogelijk doorstromen naar de erfgoedverenigingen.
- Veel afstemming was er ook met de diensten **boekhouding** en **rollend materieel** van De Lijn. Willem deed de nodige inspanningen om de boekhoudkundige en organisatorische informatie over de historische voertuigen van De Lijn bij te werken op basis van de binnen META vzw beschikbare bronnen.
- Ook op het vlak van **communicatie** kwam er van alles in beweging. Er is nu een intense wisselwerking tussen de communicatiemedewerkers van De Lijn en de projectmedewerkers van META vzw, zodat erfgoedberichten makkelijk verspreid geraken op de communicatiekanalen van De Lijn. De stukjes in het kader van 30 jaar De Lijn zijn een mooi voorbeeld, maar er verschenen online ook bijdragen rond 50 jaar PCC, de NostalBusRally, Open Monumentendag en *Vive le vélo*.

Governance

- Op de bestuursvergadering van 3 september 2021 stemde het bestuur in met een nieuw **beleid** omtrent **financieel en aankoopbeheer**. Het beleid maakt duidelijk wie binnen welke financiële marge beslissingen kan nemen en aan welke voorwaarden een aankoop of opdracht moet voldoen om goedgekeurd te worden.
- Eind 2021 werden ook de **investeringsprocedures** herzien. De kapitaalsubsidies voor investeringen in het historisch patrimonium worden voortaan niet meer op jaarbasis onder de vaste lidverenigingen en META vzw zelf verdeeld, maar op basis van concrete projecten. META vzw hoopt hiermee efficiënter met haar investeringsmiddelen om te gaan, flexibeler in te kunnen spelen op projectwensen of -noden en meer variatie in haar investeringsprojecten binnen te brengen.

Netwerking

- Toegegeven: veel **ontmoetingsmomenten** moesten nog noodgedwongen digitaal verlopen, maar toch waren we bij META vzw erg actief in het leggen van nieuwe contacten, of het bestendigen van bestaande. De samenwerking met ETWIE en het bezoek van de directeur-generaal kwamen al ter sprake in het nieuwsoverzicht, maar ook met de burgemeester van Dilbeek, Herita, FARO, Train World Heritage, het MSVB, VVIA en enkele lokale Erfgoedcellen (Viersprong, Pajottenland en Zennevallei) waren er uitgebreide contacten.



Collecties en archieven

- Sinds 2016 was er op het gebied van archief- en collectiebeheer nauwelijks iets gebeurd binnen META vzw. Het was hoog tijd om hier opnieuw werk van te maken. Om tot een eerste overzicht van het geheel te komen, brachten Willem en Veerle een **bezoek** aan **diverse archieven en collecties** die onder de paraplu van META vallen.
- Bij FARO volgden beiden ook een **cursus informatiebeheer** om de enorme uitdagingen die META vzw te wachten staan op de juiste manier te kunnen aanpakken.
- In een poging zo veel mogelijk waardevolle data te recupereren voor toekomstig gebruik, onderzocht Willem de **collectiedata** die in het verleden via **AdLib** geregistreerd waren.
- Willem nam ook **contact** op met verschillende **aanbieders van collectiebeheersystemen** voor een eerste advies en oriënterende kostenraming. In 2022 zou nu moeten worden toegewerkt naar een basisplan collectiebeheer en een finalisering van de keuzemogelijkheden voor het META-bestuur.
- Met **meemoo**, het Vlaams instituut voor het archief, is een **overeenkomst** nakende voor het digitaliseren van het audiovisuele archief van De Lijn en META vzw. Veerle onderhield hiervoor alle contacten, zowel die met meemoo als die met de juridische dienst van De Lijn.
- De voorbereidingen voor een nieuw **collectieplan** op basis van de verschillende deelcollecties, werden in 2021 verder gezet. Met ETG vzw voerde Veerle gesprekken omtrent het historische tram- en busmaterieel van Gent, de eerste deelcollectie die onder handen wordt genomen.
- In **Knokke** werden plannen gesmeed voor het betrekken van een oud woonhuis naast de stelplaats als **archiefbewaarplaats**. Veerle maakte de meetstaat van de woonst op, terwijl Bernard een beheersreglement en een vacaturetekst voor een vrijwillige archivaris opstelde. De kaderovereenkomst zou in de loop van 2022 getekend moeten worden.
- Willem ging van start met de **collectievorming rond immaterieel erfgoed en erfgoedverhalen**. In een startnota aan het bestuursorgaan duidde hij het verschil tussen immaterieel erfgoed en mondelinge geschiedenis. Verder legde hij enkele plaatsbezoeken af in het bijzijn van Lieselot Cornelis van ETWIE en inventariseerde hij inspirerende praktijken rond mondelinge geschiedenis.

De museumbewaarplaats

- Tijdens de eerste bestuursvergadering van het jaar volgde een **beslissing tot herinrichting** van de museumbewaarplaats in Weelde. Door zich hiervoor te engageren, wil META vzw de veiligheid van de bezoekers en het historisch materieel verzekeren en het efficiënte gebruik van de museumloods verhogen. Het bestuursorgaan besliste in eerste instantie ook nieuwe sporen in de museumbewaarplaats aan te leggen. Al snel volgde evenwel de vaststelling dat het weinig zin had al in 2021 grote investeringen te doen, omdat de gemeente Ravels, eigenaar van de loods, bezig was met een **ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP)**. De gemeente kon META vzw dus niet garanderen dat ze op lange termijn de museumloods kon blijven betrekken. Bij de vrijwilligers van Weelde rijpte gaandeweg ook het idee voor een herinrichting zonder het gebruik van sporen. Deze piste wordt in 2022 grondig bekeken en geëvalueerd.
- In afwachting van de finalisering van het RUP en het definitieve plan voor herinrichting zaten de vrijwilligers in Weelde geenszins stil, integendeel: dankzij hun enorme inspanningen oogt de museumbewaarplaats nu ordelijker dan ooit. De hele **voorraad wisselstukken** werd gesorteerd en systematisch geordend. De reservestukken tram en bus zijn nu perfect van elkaar gescheiden.
- Om de wisselstukken op gepaste wijze te kunnen blijven bewaren, werden ook duurzame **palletboxen** in gebruik genomen. Daarnaast werd er geïnvesteerd in extra **rekken** en een **labelprinter**.
- Enkele technisch aangelegde vrijwilligers begonnen ook met de **ontwikkeling** van een performante **database voor magazijnbeheer**. Ze consulteerden daarbij verschillende lidverenigingen.
- Op bestuursniveau werd werk gemaakt van een nieuwe **saneringsoefening** voor de museumloods, evenwel zonder al grote beslissingen te nemen.



ERFGOEDWERKING IN CORONATIJDEN

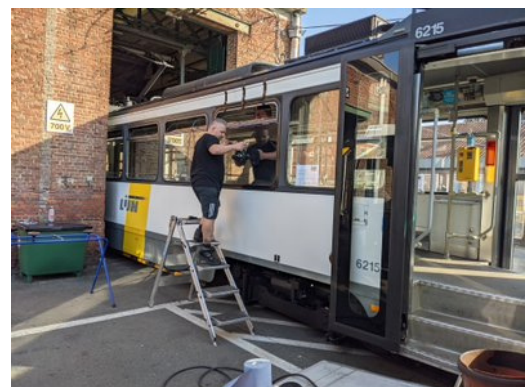
Ondanks de moeilijke werkomstandigheden wist META vzw haar vaste leden in 2021 goed te ondersteunen. De erfgoedverenigingen zelf boekten mooie resultaten op het vlak van restauraties.

Ondersteuning leden

- De wereldwijde coronapandemie stak af en toe stokken tussen de wielen, maar de erfgoedverenigingen konden toch best wat **publieksactiviteiten** organiseren. 50 jaar PCC (ETG vzw) en de NostalBusRally (NostalBus) waren de uitschieters, maar ook bij vzw Buurtspoorwegmuseum (o.a. expo Korte Keten, Open Monumentendag), TTO-Noordzee vzw (o.a. Zomertram en Tramfestival) en vzw VlaTAM (o.a. de Halloween-nocturne) organiseerden ze boeiende publieksmomenten. Waar dat kon, zorgde META vzw voor praktische, publicitaire en/of materiële ondersteuning.
- Op initiatief van of in samenwerking met verschillende vrijwilligers van de vaste leden werd gebrainstormd over een **kennisdatabank** en een **beheertool voor wisselstukken**. Tevens werd gekeken naar de grootse noden inzake **vrijwilligers- en verzekeringsovereenkomsten**. Dit wordt in 2022 verder opgenomen.
- Veerle zocht voor buserfgoedvereniging **Depot 145** actief naar een nieuwe **locatie**. Op het einde van het jaar kon Depot 145 voorlopig zijn intrek nemen in de oude stelplaats van Sint-Truiden.
- Met vzw Buurtspoorwegmuseum was er dan weer intensief contact naar aanleiding van het aflopen van de **erfpachtovereenkomst** voor de **Transite van Schepdaal** in 2023. Alle mogelijke pistes werden en worden onderzocht. Met Herita, de huidige beheerder, werd een begin gemaakt van een inventaris van dringende werken, zowel op het vlak van infrastructuur als op het vlak van het rollend materieel.
- Nog in Schepdaal begonnen enkele enthousiaste vrijwilligers een **archieffproject**. De vrijwilligers namen ter ondersteuning zelf contact op met Erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei (nu: Zender), maar ook vanuit META vzw zorgden we voor advies en **basisrichtlijnen**. Dezelfde basisrichtlijnen deelden we ook met het VlaTAM.

Restauraties

- **Vzw Buurtspoorwegmuseum** hield zich in 2021 bezig met de restauratie van motorrijtuig **SE9102**, een vierassig motorrijtuig dat door de NMVB-werkhuizen werd gebouwd naar aanleiding van Expo 58. Er werd onder meer intensief gewerkt aan het plaatwerk, het afschrapen van de bitumen dakbedekking en de restauratie van de rijtuigdeuren. De inhuldiging van het rijtuig is voorzien voor september 2021.
- **Depot 145** kon vanwege het gebrek aan werkplaats geen herstellingen uitvoeren aan het historische materieel. Verschillende vrijwilligers waren wel zeer actief in onze museumbewaarpplaats in Weelde. Waarvoor dank!
- **ETG vzw** kon dit jaar pronken met verschillende mooie realisaties, veelal in samenwerking met **TTO-Noordzee vzw**. Bijzondere vermelding verdient om te beginnen de Gentse **drieasser 378**, die na een lang proces van vijf jaar opnieuw even in zijn gedaante van rond 1950 kon rondrijden - al moest één van de motoren snel opnieuw in revisie. Ook de heropbouw van de **tramkop** van de Gentse drieasser **330** raakte voltooid. De tramkop is nu in het VlaTAM te zien.
- Op de stelplaats van Gentbrugge maakten de Gentse vrijwilligers ook werk van de restauratie van **PCC-2 6215**, een tram die pas begin april aan de erfgoedcollectie werd toegevoegd. De vrijwilligers vervingen verschillende onderdelen en voerden tal van cosmetische ingrepen uit om de tram toonbaar te maken in het kader van 50 jaar PCC.



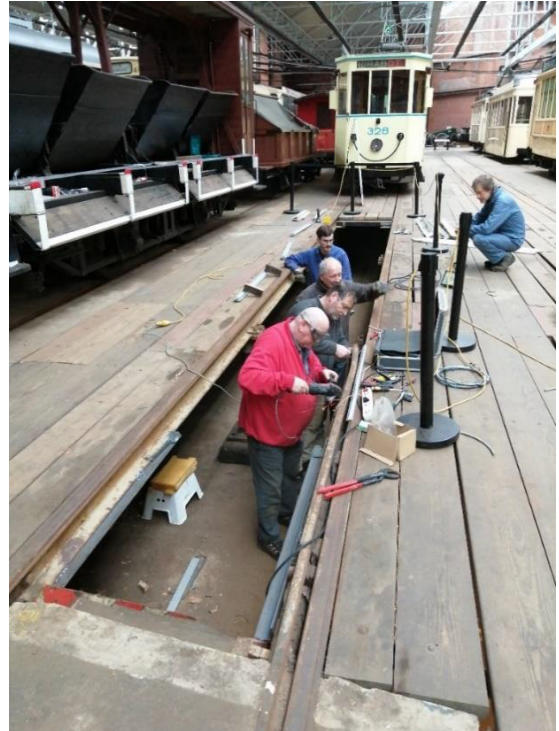
Restauraties (vervolg)

- **NostalBus** kon tijdens de NostalBusRally en haar andere publieksactiviteiten in 2021 eindelijk pronken met de afgewerkte **4481**, een Van Hool AU124 uit 1976. De meeste energie van de vereniging kroop in de organisatie van de NostalBusRally, maar zoetjesaan startten de NostalBussers ook met hun nieuwste restauratieproject: een **groene Van Hool-bus** uit 1970 net zo laten schitteren als de andere voertuigen in hun collectie.
- **Vzw Poldertram** pikte de werkzaamheden aan **Poldertram-bijwagen 19568**, een metalen aanhangrijtuig uit 1953, opnieuw op. De zitbanken werden behandeld en gelakt, de aluminium kappen van de verlichting gepolierd, de ontbrekende ruiten geplaatst. Schrijnwerker Lieven Vandelanotte richtte zich op het houtwerk van de binneninrichting.
- In Knokke, bij **TTO-Noordzee**, werd onder meer **SE9093** stevig onder handen genomen. Het motorrijtuig uit 1957 kreeg een volledige onderhoudsbeurt en de elektrische bekabeling werd aangepast aan de veiligheidsnormen van De Lijn. Van buitenuit kreeg de tram een nieuwe verflaag. Bedoeling is dat het motorrijtuig tegen najaar 2022 opnieuw rijvaardig is. Intussen werd ook tijdgenoot **S9750** grotendeels gedemonteerd ter voorbereiding van een grondige revisie. In De Panne, ten slotte, werd **bakwagon A15858** herschilderd.



Restauraties (slot)

- In het **Vlaams Tram- en Autobusmuseum - VlaTAM** werd **autobus 840** begin 2021 netjes gerestaureerd door de Groep INTRO opgeleverd. Aan **motorwagen 200** (zie foto onderaan) werden de dichtingswerken en de behandeling van het dak aangevat. Ter voorbereiding van 150 jaar tram Antwerpen in 2023 werd het historische materieel ook aan een grondige **rijvaardigheidsinspectie** onderworpen. Om in eigen beheer werken te kunnen uitvoeren, werd in loods Groenenhoek een **schouwingsput** (zie foto rechts) ingericht.



EEN BELANGRIJK JAAR

2022 kondigt zich aan als een belangrijk jaar om META vzw verder op punt te zetten. Veel aandacht zal uitgaan naar veiligheid, de erfpachtovereenkomst voor Schepdaal en de voorbereidingen rond 150 jaar tram in 2023 (Antwerpen) en 2024 (Gent). Maar er zijn nog veel meer prioriteiten...

Prioriteiten 2022

- META vzw hoopt in 2022 de **samenwerkingsovereenkomst met De Lijn** te hernieuwen en te komen tot een goed en duidelijk akkoord voor alle partijen.
- Projectmedewerkster Veerle zal zich sterk focussen op het **veiligheidsaspect op al onze erfgoedsites**. Samen met de preventie-adviseurs van De Lijn zal ze kijken hoe de veiligheid verbeterd kan worden en samen met Willem wil ze werk maken van een **toolbox** of **kennisdatabank** voor de vrijwilligers. Op het vlak van **verzekeringen** zullen de projectmedewerkers kijken of alle mogelijke risico's gedekt zijn.
- De **erfpachtovereenkomst** voor de **tramsite van Schepdaal** loopt af in 2023. De projectmedewerkers en het bestuur van META vzw bekijken samen met alle partners hoe ze de toekomst van de tramsite zo duurzaam mogelijk kunnen verzekeren.
- Met betrekking tot de **museumbewaarplaats** in Weelde moet er verdere duidelijkheid komen over de **herinrichtingsplannen**.
- In 2023 moet in Antwerpen een groot tramfeest volgen naar aanleiding van **150 jaar tram**. In 2024 is Gent aan de beurt. De praktische voorbereidingen zouden dit jaar in een stroomversnelling moeten komen.
- Op het vlak van **collectie- en archiefbeheer** ondernemen de projectmedewerkers nieuwe stappen, in nauw overleg met alle lidverenigingen. Het nog niet nader in de tijd bepaalde einddoel is te landen met een basisplan collectiebeheer en de collectie-inventarisatie eindelijk herop te starten.
- In **Knokke** zal een vrijwillige archivaris of een vrijwillig archivarisduo worden aangesteld om de **archiefbewaarplaats** te beheren en initiatieven op te zetten inzake archiefbeheer.
- De **digitale strategie** voor META vzw zal in de loop van 2022 verder ontwikkeld worden. De in aanmaak zijnde **onderdelenbank** maakt daar waarschijnlijk deel van uit.

OVERZICHT BESTUUR - AV - PERSONEEL - VRIJWILLIGERS

Vaste leden met rechtspersoonlijkheid

- De Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn, Motstraat 20, 2800 Mechelen
- Vzw Buurtspoorwegmuseum, Ninoofsesteenweg 955, 1703 Dilbeek
- Vzw De Poldertram, Voltastraat 7, 2627 Schelle
- Vzw Depot 145, Irisstraat 34, 3600 Genk
- Vzw Erfgoed Tram-bus Gent en Oost-Vlaanderen (ETG), Parkplein 22, 9000 Gent
- Vzw Nostalbus, Westeindestraat 25, 9990 Maldegem
- Vzw Toerisme, Transport en Ontspanning aan de Noordzee (TTO-Noordzee), Loskaai 15, 8660 De Panne
- Vzw VlaTAM, Diksmuidelaan 42, 2600 Antwerpen

Bestuursorgaan

Het bestuursorgaan kwam in 2021 in totaal zes keer samen. Het bestuursorgaan was samengesteld uit de volgende personen:

- Bernard Vancraeynest, voorzitter
- Luc De Man, ondervoorzitter
- Michel Aerts, bestuurder
- Robert Boogaerts, bestuurder
- Sven De Boeck, bestuurder
- Pierre De Meyer, bestuurder
- Olivier Punie, bestuurder
- Johan Van Everbroeck, bestuurder

- Stefan Justens, technisch adviseur zonder stemrecht
- Tim Pieters, adviseur zonder stemrecht
- Rutger Raeymaekers, verslaggever, zonder stemrecht

Vzw VlaTAM opteert er tot nader order voor geen bestuursmandaat op te nemen.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur vergaderde in 2021 in totaal vier keer. Het dagelijks bestuur neemt beslissingen met beperkte impact en bereidt de vergaderingen van de raad van bestuur voor. De samenstelling bleef in 2021 ongewijzigd:

- Bernard Vancraeynest, voorzitter (De Lijn)
- Luc De Man, ondervoorzitter (De Lijn)
- Sven De Boeck (busverenigingen)
- Pierre De Meyer (tramverenigingen)

Algemene vergadering

De algemene vergadering vond in 2021 twee keer plaats. Maken deel uit van de algemene vergadering:

- Alle reeds vernoemde bestuurders
- Dirk Busschaert (toegetroden lid)
- Stefan Justens (toegetroden lid)
- Werner Keutgens (vertegenwoordiger VlaTAM)
- Patrick Viaene (toegetroden lid)
- Herman Welter (toegetroden lid)

Personeelsleden

- Veerle De Crom: halftijdse projectmedewerker van 01/01/2021 tot 30/11/2021; in 4/5e loondienst vanaf 01/12/2021.
- Willem Maes: projectmedewerker in halftijdse loondienst van 01/04/2021 tot 30/04/2021, in 4/5e loondienst vanaf 01/05/2021.

Medewerkers en ondersteuning

- Marc De Troy (vrijwilliger): beheerder museumbewaarplaats
- Tim Pieters (vrijwilliger): ondersteuning HR en administratie
- Rutger Raeymaekers (De Lijn): verslaggever bestuursvergaderingen
- Sandy Van den Bleeken (De Lijn): rekeningcommissaris





MobiliteitsErfgoed
Tram en Autobus vzw